

MÜNCHEN				
TéT szakdiplomata éves beszámoló jelentés				
2024. június – 2025. június				
Készítette: (TéT szakdiplomata)	Gurza László			
Beszámoló véglegesítésének időpontja (év, hó, nap):	2025.	június	15.	
1. Vezetői összefoglaló	Jelen beszámolási időszak a szakdiplomata korábbi beszámolási időszak végét, azaz 2024. június 15-ét követően végzett szolgálatról ad számot.			
	A korábbi beszámolási időszak egy élő és rendszerezett kapcsolati háló kialakításáról szólt, melynek első eredményei elkezdtek megmutatkozni.			
	A beszámoltatási időszak talán legjelentősebb eredménye, hogy egy intenzív tárgyalási sorozatot követően 2024. december 17-én sor került a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének (REMI) működtetéséről szóló együttműködési megállapodás megkötésére. Az új együttműködési megállapodás egy mérőföldkőnek számít, hiszen előírja a „Magyar Tanulmányok” BA mellékszak bevezetését a Regensburgi Egyetemen, amely lehetőséget teremt a magyar nyelv, irodalom, történelem, kultúra és országismeret rendszerezett, bajor egyetemi keretek közötti oktatására. Az új együttműködési megállapodás ezzel egy tizenöt éves terv megvalósításának alapoz meg.			
	A beszámoltatási időszakban folytatódott a pozitív irányú szakmai párbeszéd a releváns államigazgatási szervekkel a tudományosságot érintő kérdésekben. Ebben a tekintetben kiemelendő a Bajor Közép-, Kelet- és Délkelet Európáért F. Bajor Felsőoktatási Központtal (BAYHOST) kialakított szoros együttműködés, melynek köszönhetően a központ aktívan közreműködik a magyar felsőoktatási partnerek projektekbe történő bevonásában.			
	Továbbá a beszámoltatási időszakban még erősebb intenzitással folytatódott a magyar partnerségi kapcsolatok kialakítása szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek személyes felkeresése, melynek köszönhetően több esetben már megkezdődtek az egyeztetések (részben a korábban elhalványodott kapcsolat felélesztésére, részben teljesen új területen történő megkötésére) a bajor és a magyar partnerintézmények között.			

	A rendezvények, programok, ill. személyes és virtuális egyeztetések révén sikerült összességében további érdemi növekedést elérni a magyar KFI ökoszisztéma láthatóságában. Az eseményeken és programokon bemutatkozott többek között a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ), a Védelmi Innovációs Kutatóintézet (VIKI), a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME), az Eötvös Lóránd Tudományegyetem (ELTE) vagy a Soproni Egyetem (SoE). Magyarország – a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) révén – első ízben, önálló standdal képviseltette magát a müncheni Bits&Pretzels-en, Európa talán legfelkapottabb startup és befektetői vásárának 2024. évi kiadásán. Hazánk jelenlétét a külképviselet egy önálló kísérőrendezvénnyel is megtámogatta, ahol a közönség számára a válogatott magyar innovációkat szemléltető Smart Hungary 2.0 vándorkiállítás is bemutatásra került. Nem utolsó sorban a jelen beszámolási időszakban is számos pozitív visszajelzés érkezett a külképviselet szervezésében megvalósult tudományos tematikájú rendezvények tekintetében, ami hazánk általános megítélésében is pozitív hatást váltották ki. Összegezve tehát egy aktív időszakot tudhatunk a hátunk mögött, ahol egyrészt az előző beszámoltatási időszak keretében kifejtett szolgálat elkezdte meghozni első látványosabb eredményeit, másrészt megalapozásra került a következő időszak tudománydiplomáciai munkája. A Bajor Szabadállam KFI ökoszisztémája, kapcsolatrendszere, annak magyar vonatkozásai, valamint a beszámoltatási időszakban kifejtett szakdiplomata-szolgálat részleteinek kifejtése az alábbiakban olvasható.
2. A fogadó ország (TÉT szakdiplomata felelősségi területe) KFI helyzete, prioritások, intézményrendszer	A Bajor Szabadállamban található felsőoktatási intézmények, az azoktól függetlenül működő kutatóhelyek, valamint a gazdasági szereplők élénk kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatnak és a tartományban hagyományosan erős az innovációba vetett vállalkozói bizalom, illetve a kutatás-fejlesztésben aktív szereplők közötti kölcsönös együttműködés. Ezen szilárd alapokon állva a Bajor Szabadállam Kormánya 2019-ben egy új korszakot nyitott meg azáltal, hogy meghirdette a Hightech Agenda Bayern (HTA) nevet viselő, 5,5 Mrd. EUR összértékű többéves technológiai beruházási programját, melynek keretében egyrészt a felsőoktatási és kutatási intézményrendszer egy jelentős tárgyi és még jelentősebb személyzeti fejlesztésen esik át, másrészt a gazdaság megerősítésére létrehozásra kerül több pénzügyi alap, valamint a felsőoktatási intézmények és a régió közigazgatási és gazdasági szereplőinek összekapcsolására számos technológia transzfer központ (TTZ) kerül megalapításra.

A Bajor Szabadállam számos kutatási területen képvisel világszínvonalat, így a beszámoló terjedelmi keretei miatt csupán az aktuális prioritási trend került kiemelésre. A fentebb már említett HTA egyik kulcseleme a *mesterséges intelligencia* fejlesztésének támogatása, amely a Bajor Szabadállamban négy fókuszterület (intelligens robotika, adat-tudomány, egészség és mobilitás) mentén valósul meg és egy tartományon átívelő hálózatot képez, melynek központja München, csomópontjai Würzburg, Ingolstadt és Erlangen, végpontjai pedig a régiókban található. Ebben a vonatkozásban megemlítendő, hogy csupán a HTA keretében száznál is több mesterséges intelligenciával foglalkozó professzori kinevezésre került és kerül sor a Bajor Szabadállamban.

Továbbá a Bajor Szabadállam az űripar területén is virágzó ökoszisztémával rendelkezik, ahol nagyságrendileg öt-százötven vállalat körülbelül harmincnyolcezer főt foglalkoztat és éves szinten mintegy 12 Mrd EUR értékű becsült üzleti forgalmat generál. A Bajor Szabadállam ugyanakkor a tág értelemben vett *űrkutatás* egyik legfontosabb németországi régiója is, amely az ágazati ökoszisztéma számos kiváló kutatás-fejlesztési szereplőjének ad otthont. E tekintetben terjedelmi megfontolásból csupán két szemléltető példa megemlítésére szorítkozom: a Német Légi és Űrközeledési Központ (DLR) legnagyobb telephelye a München melletti Oberpfaffenhofen-ben található; a Münchener Műszaki Egyetem keretében Európa legnagyobb Aerospace kampusza kerül megépítésre Ottobrunn-ban. Ugyanakkor a beszámoltatási időszakból említésre méltó a bajor Isar Aerospace SE startup vállalat Spectrum elnevezésű rakétájának első ízben történő fellövése és rövid, harminc másodpercig tartó tesztrepülése, amely jelzésértékkel bír arról, hogy mekkora potenciál rejlik bajor űripari és tág értelemben vett űrkutatási ökoszisztémában (ti.: a Spectrum rakéták a jövőben kis és közepes szatelliteket szállítanak a világűrbe és elősegítenék Európa önállóítását az űripar és tág értelemben vett űrkutatás területén).

Az energetika területén a *hidrogéntekológia*, valamint a *magfúzió* kutatásának támogatása élvez kiemelt kormányzati figyelmet. Utóbbi tekintetében megemlítendő, hogy a jelen beszámolási időszakban bemutatásra kerültek a kettő éve meghirdetett bajor mesterterv (Mission Kernfusion) keretében felállt szakértői bizottság ajánlásai, melyben a szakértők többek között a magfúzió felsőoktatási intézményekben történő oktatásának és kutatásának erősítését, egy fúziós klaszter és egy fúziós kampusz létrehozását, illetőleg a nemzeti és nemzetközi kapcsolatépítést ajánlották a Bajor Szabadállam Kormánya figyelmébe. Ugyanakkor a Bajor Szabadállam a *kvantumtechnológia*, illetőleg a *CleanTech* területeken kíván világviszonylatban élen járni.

A Bajor Szabadállamban egy rendkívül széles KFI intézményrendszer működik. A beszámoló terjedelmi korlátai miatt ez esetben is csupán a legfontosabb és legszélesebb palettát lefedő szereplők megemlítésére szorítkozom. A korábban említett HTA megvalósításában három (a gazdasági ügyekért, a tudományos ügyekért, valamint a digitalizációért) felelős bajor államminisztérium rendelkezik feladat- és hatáskörrel. Szinte valamennyi felsőoktatási intézmény kifejt kutatás-fejlesztési tevékenységet is és a felsőoktatási autonómia keretein belül működtet erre szakosított szervezeti egységeket. Kiemelendő továbbá az innovatív ötletek birtokosai számára első kontaktpontnak számító és

ernyőszervezetként működő Bajor Kutatási és Innovációs Ügynökség (Bayerische Forschungs- und Innovationsagentur), mely négy bajor szabadállami fenntartású szereplő, a Bajor Kutatási Szövetség Kft. (BayFOR), a Bajor Kutatási Alapítvány (Bayerische Forschungstiftung), a Bajor Szabadalmi Szövetség Kft. (BayPAT), valamint a Bajor Innovációért és Tudástranszferért Kft. (Bayern Innovativ) együttműködésén alapszik. A BayFOR elsődlegesen az EU-s pályázatokhoz való hozzáférés elősegítésében nyújt szolgáltatást, továbbá ún. kutatói szövetségek támogatását látja el: alakulásukhoz nyújt tanácsadást, segít az összekötésükben egyéb szereplőkkel, valamint segít a nyilvánossággal való érintkezésben. A kutatói szövetségekben különböző ágazatból dolgoznak együtt szakemberek egy bizonyos összetett kérdés megoldása céljából, amelyre egy projekt kerül kialakításra 4-5 éves kifutási idővel. Nem utolsósorban a BayFOR egy támogatói program lebonyolítója, amelynek célja legalább részben bajor állami tőkéből működtetett egyetemek és alkalmazott tudományokkal foglalkozó főiskolák számára támogatást nyújtani, nemzetközi együttműködések kialakítására. A Bajor Kutatási Alapítványt a Bajor Szabadállam parlamentje által 1990. augusztus 1-jén elfogadott törvény hozta létre abból a célból, hogy további támogatási lehetőséget biztosítson a felsőoktatási kutatás-fejlesztésnek és elősegítse az eredmények gyors gazdasági hasznosodását. Jelenleg kétfajta projekteket finanszíroz az alapítvány: együttműködési projekteket és kutatói szövetségeket. Ezen túlmenően nemzetközi kutatói ösztöndíjakat nyújt. Kiemelt cél a projektek későbbi gazdasági hasznosítása. A BayPAT célja a bajor egyetemeken és főiskolákban született innováció szabadalmak bejegyzése általi megóvása és gazdasági hasznosítása a piacon. A kft. 2007-es alapításától kezdődően több, mint 1.100 szabadalom bejegyzésében működött közre. A Bayern Innovativ elsősorban olyan kis- és középvállalatok számára ajánl innovációs szolgáltatásokat, ahol hiányzik a KFI terület üzemeltetésére fordítható anyagi forrás. A Bayern Innovativ szolgáltatásai: vállalkozások összekapcsolása egyetemekkel és kutatóintézetekkel, tanácsadás vállalkozások számára a bajor tartományi, a német szövetségi és az európai uniós innovációra vonatkozó pályázati lehetőségekről, valamint támogatás nemzetközi partnerek felkeresésében, illetőleg saját kezelésű programokból pénzügyi támogatás nyújtása, rendezvény- és kiállításszervezés, ahol lehetőség nyílik a Bayern Innovativ-on keresztül megjeleníteni egy-egy nagyobb kiállításon. A felsőoktatási és kutatási intézmények esetében rendszerint működik nemzetközi osztály felelős a kapcsolatokért. Ugyanakkor a felsőoktatás nemzetköziesedését segíti a Bajor Közép-, Kelet- és Délkelet Európáért F. Bajor Felsőoktatási Központ (BAY-HOST) is, amely a Regensburgi Egyetembe betagozódva, de egész Bajor Szabadállam területére kiterjedő illetékes-séggel látja el a feladatait és támogatja a felsőoktatási intézményeket többek között hazánkkal való együttműködések kialakításában is.

A tartományi szereplőkön túlmenően a Bajor Szabadállam öt helyszínen (Garching, München, Erlangen, Martinsried, Seewiesen) tizenhárom Max Planck Intézetnek és a Max Planck Társaság központjának ad otthont. A Bajor Szabadállam ad otthont továbbá a Fraunhofer Társaság központjának is és számos Fraunhofer Intézet székhelye vagy valamely telephelye található a tartományban. Nem utolsósorban nyolc Leibniz Intézet működik a Bajor Szabadállamban.

	A Bajor Szabadállam tartományi fővárosa egy kimagasló vállalati KFI ökoszisztémával rendelkezik. Főként a Müncheni Műszaki Egyetem (TUM) és a Müncheni Ludwig Maximilians Egyetem (LMU) világviszonylatban versenyképes képzései okán számos tech-óriás döntött amellett, hogy Münchenben hoz létre telephelyet. Példálózó jelleggel kerül megemlítésre, hogy az Amazon, az Apple, a Google, a Meta, az IBM, illetőleg a beszámolási időszakban továbbá az OpenAI és a TicToc is a bajor főváros mellett döntött, amely a Global Tech Ecosystem Index 2025 alapján (Németországból egyedülként) a világ TOP-20 tech-telephelye között jegyzett. A beszámolási időszakból megemlítendő egyrészt a Leibniz-Rechenzentrum (LRZ) <i>Blue Lion</i> névre keresztelt új szuperszámítógépének projektje, amelyet az LRZ, Nvidia és a HPE közösen fog megépíteni, másrészt pedig a Bajor Szabadállam és az amerikai Axiom Space Inc. között együttműködési szándéknyilatkozat (LoI) aláírása, amely a Föld körüli pályát érintő űrtevékenységük összehangolását érinti.
3. Bilaterális KFI kapcsolataink	Államigazgatási szinten Magyarország és a Bajor Szabadállam egy átfogó KFI kapcsolatrendszerrel rendelkezik és a tudományos élet számtalan területén létezik valamilyen fajta együttműködés a két fél között. Az együttműködésnek tulajdonított jelentőség a rendszeresen ülésező kormányzati vegyesbizottsági ülésekben is tetten érhető, ahol legutóbb a tudományos és technológiai jellegű programpontok jelentős arányt képviseltek. Felsőoktatási intézmények ill. kutatóhelyek szintjén megállapítható, hogy egyrészt a jelentősebb múlttal rendelkező bajor és magyar felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek között számos együttműködés létezett vagy létezik, melyekre a változó dinamika jellemző, azaz az együttműködés egyrészt igazodik az éppen aktuális pályázati felhívásokhoz és forráslehetőségekhez. Másrészt viszont megfigyelhető egyfajta szubjektív elem is, mégpedig a kapcsolat-tartást érintő személyi vagy szervezeti változások ill. átszervezések okán is veszíthetnek intenzitásukból, így helye van a kialakított keretek új tartalommal való megtöltésének is. Ugyanakkor az újabb alapítású bajor kutatóhelyek és felsőoktatási intézmények esetében gyakorta nincs kialakult nemzetközi kapcsolatrendszer, esetükben pedig teljes nyitottság tapasztalható a magyar partnerségi kapcsolatok kialakítása iránt, így ezen a téren a bilaterális KFI kapcsolatrendszer érdemben bővíthető. Vállalati szinten a magyarországi érdekeltséggel rendelkező bajor vállalatok egyre intenzívebb KFI együttműködésre törekednek a magyar szereplőkkel, melynek ékes példái a bajor járműgyártó vállalatok magyar egyetemekkel történő együttműködései (AUDI – Széchenyi István Egyetem, ill. BMW – Debreceni Egyetem). Ugyanakkor egyre gyakoribb a pusztán vállalatok közötti bajor-magyar kutatás-fejlesztési együttműködés (elsősorban az infokommunikációs területen). Továbbá a startup-ok esetében is megfigyelhető egy kapcsolatépítési trend, elsősorban közös nemzetközi

	pályázati alapon. Tudománydiplomáciai cél, hogy pl. az innovációra vonatkozó magyar jogszabályi környezet és egyéb ösztönzők bemutatása révén a kapcsolatokba ezen a téren további lendület hozzunk.
4. Szerződéses kapcsolatok helyzete, megállapodások, egyezmények hatályossága, meghosszabbítása, új egyezmények megkötése a jövőben	A Magyar-Bajor Vegyes Bizottság legutóbbi, budapesti ülésén kidolgozott és 2022-2024-re vonatkozóan aláírt Együtműködési Program számos pontja a tudomány és technológia területére vonatkozik. Az Együtműködési Program alapján a tudomány és technológia területét érintően a felek együttműködnek többek között oktatói cserekapcsolatok fenntartásában, az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AUB), illetőleg a Regensburgi Egyetemen működő Hungaricum – Magyar Intézet támogatásában (utóbbi kettőt kifejtve lásd lentebb), továbbá állami csereösztöndíjak nyújtásában, illetve számos ún. kettős-diploma program bajor-magyar egyetemi viszonylatban történő megvalósításának fenntartásában (pl. Passau Egyetem és Budapesti Corvinus Egyetem között), valamint a körforgásos gazdaság, hidrogéntechnológia, úrkutatás és autóipari kutatás-fejlesztés területén. Ezen együttműködési programok megvalósítása rendszerint egy további, szükség szerint állam- vagy intézményközi megállapodás keretében öltözik testet. A jelenleg hatályos Együtműködési Program megvalósulását a felek a soron következő, Bajor Szabadállamban megtartott ülésén tekintik át.
	A szerződéses kapcsolatok esetében egyrészt az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AUB) további fejlesztését célzó jövőbeni együttműködésről, valamint annak további finanszírozásáról szóló közös szándéknyilatkozatot szükséges kiemelni, melyet a Németországi Szövetségi Köztársaság, Osztrák Köztársaság, Magyarország, valamint Baden-Württemberg és a Bajor Szabadállam írt alá és amely folyó év végéig rendezi a 2001-ben alapított AUB finanszírozásának kérdését. A szerződő felek érdekeltek az együttműködés meghosszabbításában és az ezirányú egyeztetések a Bajor Szabadállam vonatkozásában folyamatban vannak.
	Másrészt a beszámolási időszakban került kitárgyalásra és 2024. december 17-én ünnepélyesen megkötésre a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének (REMI) működtetéséről szóló együttműködési megállapodás, amely egyrészt a Külgazdasági és Külügyminisztérium, másrészt pedig a Regensburgi Egyetem között kötött és amely további öt évre szabályozza a REMI működési kereteit. Az új együttműködési megállapodás egy mérföldkőnek számít, hiszen előírja a „Magyar Tanulmányok” BA mellékszak bevezetését a Regensburgi Egyetemen, amely lehetőséget teremt a magyar nyelv, irodalom, történelem, kultúra és országismeret rendszerezett, bajor egyetemi keretek közötti oktatására. Az új együttműködési megállapodás ezzel egy tizenöt éves terv megvalósításának alapoz meg.
	A fentiekén túlmenően számos magyarországi kutatóhely, valamint felsőoktatási intézmény rendelkezik közvetlenül valamely bajor kutatóhellyel vagy felsőoktatási intézménnyel megkötött együttműködési, partnerségi, gyakornoki,

	illetve adott esetben cserediák vagy csereoktatói szerződéssel, melyek kapcsán elmondható, hogy azok gyakorta személyes jó kapcsolatok intézményi szintre emelésének eredményei voltak és a személyi változások okán intenzitásuk változhat. Erre való tekintettel a bajor kutatóhelyek, valamint felsőoktatási intézmények felkeresése során minden esetben hangsúlyt fektetünk a meglévő kapcsolati rendszer áttekintésére és amennyiben szükséges egyeztetünk annak újabb, elsősorban KFI-re vonatkozó együttműködéssel való felélesztéséről. Ezzel párhuzamosan több, vidéki bajor felsőoktatási intézmény részesül erőteljes pénzügyi támogatásban, regionális szerepük megerősítése és teljesítményük bővítése céljából, mely intézményeknek nincs még megszilárdult nemzetközi partneri kapcsolatrendszer. Ezen esetekben a Tét attasé kiemelt célja a magyar partneri kapcsolatok kialakítása, melyre eddigi tapasztalatunk alapján nagy nyitottság mutatkozik a felkeresett bajor intézmények részéről és több esetben már egyeztetések zajlanak az érdekelt bajor és magyar felek között. Ezzel egybevégezve a németországi tartományok felsőoktatásért felelős minisztereinek konferenciája (Kultusministerkonferenz - Hochschule) a 2024-2034-es időszakra vonatkozóan elfogadta a németországi felsőoktatási intézmények nemzetköziesítésére irányuló stratégiáját, amely szövetségi és tartományi miniszterek kézjegyével ellátva írja elő a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének fontosságát és irányoz elő ezt elősegítő intézkedéseket a németországi és azon belül bajor felsőoktatási intézmények számára.
5. Multilaterális együttműködés az adott relációban	A multilaterális együttműködéseknek esetében elmondható, hogy azok a Bajor Szabadállam esetében túlnyomó többségben az Európai Unió által részben vagy egészben finanszírozott együttműködési programok (mint pl. Interreg Europe, Horizon Europe, Erasmus+ stb.) és kisebb esetben szövetségi és/vagy bajor tartományi finanszírozási programok mentén valósulnak meg. Ami a Bajor Szabadállam hazánkban kívüli európai együttműködéseit illeti, azokat egy erős regionális vezéreltség jellemezi, amelynek egyrészt történelmi-földrajzi, másrészt egy erre irányuló erős tartománypolitikai stratégiai, harmadrészt pedig európai pályázatpolitikai indokai vannak. Ennek köszönhetően kiemelhető az erős KFI együttműködés a környező, szomszédos országokkal, Franciaország esetében ezt egy felsőoktatási központ (BayFRANCE) működése is segíti. Az Európán kívüli kapcsolatok esetében a KFI együttműködések meghajtó erejét a különböző relációk felsőoktatási központjai képezik, melyek India (BayIND), Kína (BayCHINA), Latin-Amerika (BAYLAT), ill. Egyesült Államok – Kalifornia (BaCaTeC) vonatkozásában segítik a felsőoktatási és innovációs kapcsolatok elmélyülését.
6. Felsőoktatás helyzete, magyar diákok, oktatók a fogadó országban, a fogadó ország diákjai,	2023. január 1-jén lépett hatályba az új Bajor Felsőoktatási Innovációs Törvény (BayHIG), amely számos, a felsőoktatási intézményekben zajló kutatás-fejlesztési-innovációs tevékenységet ösztönző rendelkezést tartalmaz és immáron elnevezésében is hordozza az innovációs szemléletet. A törvény a tudás- és technológiatranszfert a felsőoktatási intézmények feladataként határozza meg, megkönnyíti az alapítók hozzáférését az felsőoktatási intézmények

oktatói Magyarországon	kutatási infrastruktúrájához, továbbá megkönnyíti a felsőoktatási intézmények vállalatalapítását vagy vállalkozáshoz való csatlakozást. A tudományos ügyekért felelős államminisztérium törvényben meghatározott keretek között gyakorolt irányítása alatt működik tíz állami egyetem (hat egyetemi klinikával) és több nem állami egyetem, illetve tizenhét állami és hét nem állami alkalmazott tudományok főiskolája. A Bajor Szabadállamban található felsőoktatási intézmények rendszerint kimagasló eredményeket érnek el a különböző egyetemi rangsorokban. A nemzetközileg széles körben idézett, Times Higher Education rangsorolás alapján a Münchener Műszaki Egyetem (TUM) és a Münchener Ludwig Maximilians Egyetem (LMU) továbbra is Németország két legjobb egyeteme; ugyanezen rangsorolás alapján világviszonylatban pedig a TUM az előkelő huszonhatodik (ezzel az Európai Unió legjobb egyeteme), az LMU pedig az harmincnyolcadik helyet foglalja el. A Würzburgi Julius Maximilians Egyetem pedig ugyanezen rangsorolásban a százhatvanharmadik helyen, az Erlangen-Nürnbergi Friedrich-Alexander Egyetem a kettőszázegy-kettőszázötvenedik hely közötti kategóriában található. A Bayreuthi Egyetem a háromszázegy-háromszázötvenedik hely közötti kategóriában foglal helyet. Fentiekre, valamint a jó összeköttetésnek köszönhető elérhetőségekre tekintettel egyre több anyaországi vagy külföldi magyar, ill. már a diaszpórában született másod- és harmadgenerációs magyar diák választ a Bajor Szabadállamban található felsőoktatási intézményt felsőfokú tanulmányainak folytatására. Továbbá élénk a diákmobilitási kapcsolat is (pl. ösztöndíj- és cserediák programoknak köszönhetően). A TéT attasé egyik kiemelt feladatának tekinti a magyar diákság megszólítását, összefogását, Magyarországgal való kapcsolatuk erősítését, amelyre a jelen beszámoltatási időszakban is a külképviselet tudományos rendezvényei esetében külön figyelem összpontosult. A magyar oktatók esetében kiemelendő egyrészt az LMU Finnugorisztika/Uralisztika Intézetében több évtizede szolgálatot teljesítő magyar nyelvi lektor, akivel a külképviselet és TéT attasé is a beszámolási időszakban is szorosan együttműködött. Másrészt a Regensburgi Egyetemen Magyar Intézetben is szolgálatot teljesít egy vendégoktató, akivel a hasonlóan szoros a szakmai együttműködés. Ezen túlmenően a beszámolási időszakban folytatódott a Bajor Szabadállam felsőoktatási intézményeiben szolgáló magyar vagy magyar származású oktatók megszólítása, melyet a TéT attasé további kiemelt feladatának tekint. Ellenkező irányban egyrészt a Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AUB), másrészt a német nyelven elérhető szakok (pl. orvostudományi területen) vonzóak a bajor diákok számára, harmadrészt pedig a diákmobilitási kapcsolatok alapján (pl. ösztöndíj- és cserediák programoknak köszönhetően) jönnek bajorországi diákok Magyarországra. A bajorországi oktatók elsősorban az AUB keretében, másodsorban időszakos cserekapcsolatok során tanítanak Magyarországon.
--------------------------------------	---

7. TÉT szakdiplomata által szervezett programok a beszámoltatási időszakban: a tudománydiplomáciai prioritások figyelembe vétele, programok jellege, célközönség, utókövetés, feladatok	A beszámoltatási időszakban kifejtett legfontosabb szervezői tevékenységet - a korábbi beszámolóhoz hasonlóan - az alábbiakban, célhoz kötött csoportosítás szerinti bontásban foglaljuk össze. <i>A magyar startup ökoszisztéma promotálása</i> érdekében egy premierre került sor, hiszen Magyarország – a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) révén – első ízben, önálló standdal képviseltette magát a müncheni Bits&Pretzels-en, Európa talán legfelkapottabb startup és befektetői vásárának 2024. évi kiadásán. Hazánk jelenlétét a külképviselet egy önálló kísérőrendezvénnel is megtámogatta, ahol a közönség számára a válogatott magyar innovációkat szemléltető Smart Hungary 2.0 vándorkiállítás is bemutatásra került. A tavalyi évi sikeres részvétel okán a NIÜ és a külképviselet együttműködésében hazánknek a vásár idei évi kiadásán történő, hasonlóan intenzív részvétele már előkészítés alatt áll. A Bajor Szabadállamban lévő magyar diákok, oktatók, kutatók megszólítása, azaz a <i>magyar tudományos közösség-építés</i> területén 2024. novemberében a külképviselet – folytatva a korábbi beszámoltatási időszakban megkezdett hagyományt – önálló rendezvényt szentelt a Magyar Tudomány Ünnepeinek, melynek keretében ezúttal a Védelmi Innovációs Kutatóintézet (VIKI), illetőleg a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat képviselői tartottak előadást, a folyó kutatás-fejlesztési tevékenységekbe történő becsatlakozás lehetőségeiről. Továbbá ide illeszkedik a lentebb részletezett nyári tudományos fogadás keretében megtartott Eötvös Lóránd Tudományegyetem (ELTE) Alumni találkozója is. Végezetül itt említendő meg, hogy 2024. őszén Münchenben és Regensburgban került sor egy-egy filmvetítéssel egybekötött előadásra Semmelweis Ignác munkásságáról, annak orvostudományi jelentőségéről és máig történő hatásairól. Harmadrészt a <i>magyar-bajor felsőoktatási és kutatási tudományos együttműködés fejlesztése</i> céljából a beszámolási időszakban - az előre meghatározott stratégia alapján - még erősebb intenzitással folytatódott a bajor felsőoktatási és kutatási intézmények személyesen felkeresésre, melynek köszönhetően egyrészt bővült a külképviselet élő kapcsolati rendszere, másrészt pedig további egyeztetések kezdődtek bajor és magyar felsőoktatási intézmények között. Ebben az összefüggésben külön említésre méltó, hogy a lentebb részletezett nyári tudományos fogadást megelőzően a TÉT szakdiplomata személyesen felkereste az Eötvös Lóránd Tudományegyetem (ELTE) fontosabb bajor partnerintézményeit, ennek eredményeképpen több intézmény esetében elkezdődött a párbeszéd részben a korábban elhalványodott kapcsolat felélesztésére, részben pedig teljesen új területen történő együttműködések kialakítására. Negyedrész a <i>kvantumtechnológia</i> a Bajor Szabadállamban kiemelt figyelemben és támogatásban részesül. Hazánk-kal történő együttműködés előmozdítása céljából a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) képviselője tett látogatást a Deggendorfi Műszaki Főiskola Jövő Technológiák Intézetében, valamint a Német Légi- és Űrközlékes Központban (DLR), illetőleg egyeztetést folytatott az Erlangen-Nürnbergi Friedrich Alexander Egyetem (FAU) Alkalmazott Kvantumtechnológiák Intézetének vezetőjével is. Az egyeztetések során részben oktatási és
---	--

	részben kutatási vonalon számos kölcsönös érdeklődést övező együttműködési terület került beazonosításra, a felek között még a folyó év során egy további egyeztetési körre kerül sor, ezúttal Budapesten. Végezetül, de nem utolsó sorban, a <i>mesterséges intelligencia</i> területén történő kapcsolatépítés elősegítésére ugyan-csak a TÉT szakdiplomata szervezésében – ez esetben is folytatva a korábbi beszámoltatási időszakban megkezdett hagyományt – immáron második ízben került sor kifejezetten a tudományos élet képviselőit, illetőleg a fiatal kutatókat, diákságot megszólító nyári tudományos fogadásra, ahol ezúttal a mesterséges intelligencia tematikája kapcsán az Eötvös Lóránd Tudományegyetem (ELTE) két professzora tartott előadást és állt a résztvevők rendelkezésére. A rendezvényt megelőző – fentebb már említett – személyes kapcsolatfelvételnek köszönhetően a mesterséges intelligencia területén együttműködés kialakítása körvonalazódik az ELTE és bajor partnerintézmények között.
8. Legfontosabb bilaterális TÉT, KFI események, eredmények a beszámoltatási időszakban	A korábbi beszámoltatási időszak mindenekelőtt egy élő és rendszerezett kapcsolati háló kialakításáról szólt, melynek első eredményei elkezdtek megmutatkozni. A beszámoltatási időszak talán legjelentősebb eredménye, hogy egy intenzív tárgyalási sorozatot követően 2024. december 17-én sor került a a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének (REMI) működtetéséről szóló együttműködési megállapodás megkötésére. Az új együttműködési megállapodás egy mérföldkőnek számít, hiszen előírja a „Magyar Tanulmányok” BA mellékszak bevezetését a Regensburgi Egyetemen, amely lehetőséget teremt a magyar nyelv, irodalom, történelem, kultúra és országismeret rendszerezett, bajor egyetemi keretek közötti oktatására. Az új együttműködési megállapodás ezzel egy tizenöt éves terv megvalósításának alapoz meg. A beszámoltatási időszakban folytatódott a pozitív irányú szakmai párbeszéd a releváns államigazgatási szervekkel a tudományosságot érintő kérdésekben. Ebben a tekintetben kiemelendő a Bajor Közép-, Kelet- és Délkelet Európáért F. Bajor Felsőoktatási Központtal (BAYHOST) kialakított szoros együttműködés, melynek köszönhetően a központ aktívan közreműködik a magyar felsőoktatási partnerek projektekbe történő bevonásában. A kialakított kapcsolati hálón keresztül a beszámoltatási időszakban sor került a bajor reláció szempontjából releváns magyarországi tanulmányi és kutatási programok promotálására.

	Továbbá a beszámoltatási időszakban még erősebb intenzitással folytatódott a magyar partnerségi kapcsolatok kialakítása szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek személyes felkeresése, melynek köszönhetően több esetben már megkezdődtek az egyeztetések (részben a korábban elhalványodott kapcsolat felélesztésére, részben teljesen új területen történő megkötésére) a bajor és a magyar partnerintézmények között. A rendezvények, programok, ill. személyes és virtuális egyeztetések révén sikerült összességében további érdemi növekedést elérni a magyar KFI ökoszisztéma láthatóságában. Az eseményeken és programokon bemutatkozott többek között a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ), a Védelmi Innovációs Kutatóintézet (VIKI), a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME), az Eötvös Lóránd Tudományegyetem (ELTE) vagy a Soproni Egyetem (SoE). Magyarország – a Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ) révén – első ízben, önálló standdal képviseltette magát a müncheni Bits&Pretzels-en, Európa talán legfelkapottabb startup és befektetői vásárának 2024. évi kiadásán. Hazánk jelenlétét a külképviselet egy önálló kísérőrendezvénnyel is megtámogatta, ahol a közönség számára a válogatott magyar innovációkat szemléltető Smart Hungary 2.0 vándorkiállítás is bemutatásra került. Utóbbi esetében egy kiutazó magyar startup befektetőre talált. Nem utolsó sorban a jelen beszámolási időszakban is számos pozitív visszajelzés érkezett a külképviselet szervezésében megvalósult tudományos tematikájú rendezvények tekintetében, ami hazánk általános megítélésében is pozitív hatást váltottak ki. Összegezve tehát egy aktív időszakot tudhatunk a hátunk mögött, ahol egyrészt az előző beszámoltatási időszak keretében kifejtett szolgálat elkezdte meghozni első látványosabb eredményeit, másrészt megalapozásra került a következő időszak tudománydiplomáciai munkája.
9. Korábbi tudománydiplomáciai projektek utókövetése	A korábbi beszámolási időszakban elkezdett, magyar KFI ökoszisztéma láthatóságának növelésére fókuszáló projekteknek köszönhetően egyre erősebb érdeklődés tapasztalható hazánkban folyó tudományos munka iránt. A beszámoltatási időszakban ugyanakkor kiemelt prioritás volt a közös finanszírozású, önálló felsőoktatási intézményi projekteket illető ügyek folyamatos utókövetése. Ennek megfelelően egy intenzív tárgyalási sorozatot követően 2024. december 17-én sor került a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének (REMI) működtetéséről szóló együttműködési megállapodás kitárgyalására és megkötésére, amely további öt évre szabályozza a REMI működési kereteit és amely előírja a „Magyar Tanulmányok” BA mellékszak bevezetését a Regensburgi Egyetemen. A beszámoltatási időszak második felében kezdetét is vette ezen együttműködési megállapodás gyakorlatba ültetése, melyet a külképviselet figyelemmel követ.

10. Éves munka számokban: • Jelentések (db) • Delegációk (db) • Saját szervezésű programok (db) • Hány magyar céget, KFI szereplőt stb. sikerült partnerhez, együttműködési megállapodáshoz juttatni (db) • egyéb számszerűsíthető eredmény	A beszámoltatási időszakban a TÉT szakdiplomata több, mint 160db jelentés elkészítésében működött közre, melyből közel 130db önálló jelentés volt. Továbbá a TÉT szakdiplomata a beszámoltatási időszakban közel valamennyi külképviseletet érintő delegáció fogadásában működött közre, ebből 5db delegáció kiutazásában felelős szervezőként vett részt. Ezen túlmenően számos külképviseleti programelem megvalósításában vett részt, melyből közel másfél tucat programelemet önállóan szervezett meg. A beszámoltatási időszakban közel egy tucat különböző bajor felsőoktatási vagy kutatási intézménnyel folytatott egyeztetést, melyeken fél tucatot meghaladó különböző magyar felsőoktatási intézmény vagy kutatóhely volt érintett. Továbbá jelen beszámoltatási időszakban is számos, a fogadó állam tudományos és technológia területét érintő eseményen vett részt, melyek a magyar relevanciával bíró kapcsolati háló kialakításában is hasznosulnak. A Bits&Pretzels-re kiutazó négy magyar startup közül eddigi visszajelzés alapján egynek biztosan sikerült befektetőt találnia. Együttműködési megállapodások tekintetében kétségtelenül a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének ügyében született megállapodást szükséges megemlíteni. Az előkészítés alatt álló együttműködési megállapodás esetében is a legjobb tudásom szerint fogok eljárni és azon túlmenően pedig bízom benne, hogy a következő beszámoló jelentésben számot tudok majd adni megvalósulásukról.
11. Felvetések, tapasztalatok, javaslatok	A beszámoltatási időszakban szerzett tapasztalatok újra megerősítették, hogy a kapcsolati háló kialakítása során a virtuális térben épített kapcsolatrendszer nem tudja pótolni a személyesen kialakított vagy ápolat kapcsolatot. Ezért külképviseletünk a továbbiakban is a személyes, közvetlen kapcsolatépítésre helyezi a hangsúlyt, amely eddig tapasztalatunk alapján az állomáshelyen dinamikájában is más intenzitású kapcsolatok kialakítását eredményezni. Továbbra is igaz azon állítás, hogy a bajor fél elsősorban a projektalapú együttműködésekben érdekelt, így a beszámolási időszakban is ilyen irányú megközelítésben kerestünk releváns partnereket.
12. Tervek a következő beszámoltatási időszakra	A továbbiakban is általános és folyamatos cél marad a kapcsolati háló ápolása és továbbfejlesztése, amely a fentiekben részletezettek okán tapasztalatunk szerint elsősorban személyes formában vezet sikerre. Folytatni kívánom a tág értelemben vett bajor tudománypolitikai döntéshozókkal elkezdett kifejezetten pozitív irányba mutató szakmai párbeszédet. Kiemelt cél a közös finanszírozású, illetőleg az egyéb bajorországi magyar vonatkozású tudományos műhelyek fenntartásának legjobb tudásom szerinti elősegítése.

	A következő beszámoltatási időszakban is kiemelt cél marad a bajor felsőoktatási intézmények felkeresésének folytatása olyan ütemben, hogy a kiküldetés végére valamennyi magyar partnerség szempontjából releváns bajor felsőoktatási intézménnyel a személyes egyeztetésre sor kerüljön. E tevékenység felsőoktatástól függetlenül működő kutatóhelyekre történő kiterjesztése már megkezdődött, amit szintén folytatni kívánok. A következő beszámoltatási időszakban is folytatni kívánom a rendkívül pozitív visszahangot kiváltó két, kifejezetten a tudományos közösséget, a fiatal kutatókat és a diákokat megszólító rendezvény, a Magyar Tudomány Ünnepe, illetőleg a nyári tudományos fogadás (korábbi megnevezése: tudománydiplomáciai délután) megszervezését. A tavalyi évi sikeres részvétel okán kiemelt terv, hazánk müncheni Bits&Pretzels startup és befektetői vásár idei évi kiadásán történő, hasonlóan intenzív részvételének biztosítása. Folytatni kívánom a bajor felsőoktatási intézményekben és kutatóhelyeken dolgozó magyar vagy magyar származású kutatók felkeresését és Magyarországhoz, illetve a magyar innovációs ökoszisztémához való kapcsolódásuk elősegítését. Végezetül a következő beszámolási időszakban is cél a magyarországi német nyelvű képzések, ezen belül is kiemelten az orvostudományi képzések még erőteljesebb promotálása.
--	---